

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za ravnopravnost spolova
ZAGREB, Mesnička 23

Tel: +385 1 63 03 090

Fax: +385 1 45 69 296

Klasa: 008-02/15-03/14

Ur.broj: 50442/01-15-01

Zagreb, 25. rujna 2015.

- SREDSTVIMA JAVNOG PRIOPĆAVANJA -

Priopćenje za javnost

povodom Odluke Ustavnog suda o ukidanju sankcija za neuvođenje rodni kvota

Svojom odlukom o neustavnosti odredbe iz novog izbornog zakona da lista na kojoj nije zastupljeno najmanje 40% svakog spola nije pravovaljana Ustavni sud zadao je snažan udarac dugogodišnjim nastojanjima za uspostavom rodne ravnoteže u procesima političkog odlučivanja.

Ova odluka ne samo da je vjetar u leđa sprječavanju bržeg uspostavljanja stvarne ravnopravnosti muškaraca i žena već je jasno usmjerena i cementiranju političke podzastupljenosti žena kao jednog od najvažnijih indikatora neravnopravnosti spolova.

Ustavni sud jasno poručuje da činjenica da udio žena u hrvatskom parlamentu koji se od 2000. godine do danas nije pomakao naprijed od 25% nije problem, da nije demokratski deficit. Proizlazi to iz njegova obrazloženja prema kojemu se navedena odredba ukida jer je nesuglasna u odnosu na opći razvitak višestranačkog demokratskog sustava kao najviše vrednote ustavnog poretka RH. Ali i ravnopravnost spolova je najviša vrednota ustavnog poretka koja ne samo da nije suprotna već je i kompatibilna općem razvoju višestranačkog demokratskog

sustava te bi trebala biti njegov sastavni i obavezni dio. Navedeno je istaknuto u osnovnom strateškom dokumentu RH koji donosi Hrvatski sabor – Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova 2011.-2015. „nema stvarne demokracije bez uravnotežene zastupljenosti muškaraca i žena u procesima odlučivanja u političkom i javnom životu.“

Nažalost, trebamo ponavljati i dobro poznata stajališta Europske unije, Vijeća Europe i Ujedinjenih naroda da je nužno ubrzati promjene vezane uz povećanje političke participacije žena upravo u cilju poboljšanja načina funkcioniranja demokratskih društava. Teško bi bilo vjerovati da ustavni suci ne znaju da je RH potpisnica UN Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena kao međunarodnom ugovoru koji je sklopljen u skladu s Ustavom i čini dio unutarnjeg poretka RH, a po pravnoj je snazi iznad zakona i koja traži da se uvode posebne mjere u svrhu osiguranja jednakih prava za oba spola.

Tvrdnja Ustavnog suda da bi neprihvatanje rodno neuravnoteženih lista imalo ograničavajući učinak na slobodu kandidiranja u praksi bi moglo značiti, kao što je to bilo na svim dosadašnjim izborima, da će ova sloboda važiti uglavnom za muškarce i tek marginalno za žene.

Ured za ravnopravnost spolova sa velikim je žaljenjem primio na znanje ovu odluku Ustavnog suda u čijem sastavu je 35% žena i čija je predsjednica žena.

Ured za ravnopravnost spolova poziva političke stranke i druge ovlaštene predlagatelje da unatoč ovakvoj odluci Ustavnog suda na izborima za Hrvatski sabor kandidiraju najmanje 40% žena odnosno podzastupljenog spola i time učine rodno osjetljiv demokratski iskorak.

RAVNATELJICA
Mr. sc. Helena Štimac Radin